

**Mál nr. 84/2024**

**Nafn málskotsaðila (M)**

**Nafn varnaraðila (V)**

**Tegund vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs**

**Vátrygginartaki (A)**

**Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.**

**Gögn.**

1. Málskot, móttakið dags. 4.mars 2024, ásamt fylgiskjölum.
4. Bréf V, dags. 13. mars, ásamt fylgiskjölum.
5. Bréf M, dags. 17. júlí 2024, ásamt fylgiskjali.

**Málsatvik.**

Í málskoti kemur fram að M hafi orðið fyrir slysi 3. janúar 2022 þegar hún var að ganga niður stiga á vinnustað sínum hjá A. Fram kemur að mikil hálka hafi verið í stiganum sem hafi orðið til þess að hún rann og datt en hún hafi haldið á kassa fullum af þorskalifur. Mikil fita hafi safnast í stiganum frá lifrinni og hafi hann því verið verulega sleipur af þeim sökum. V hafnaði bótaskyldu á þeim grundvelli að stiginn hafi hvorki verið óvenjulegur né hættulegur miðað við það hlutverk sem honum hefði verið ætlað og að slysið væri ekki rakið til vanbúnaðar eða galla á stiganum. Í málskotinu kemur fram að tildrögum slyssins hafi verið lýst í tilkynningu til Vinnueftirlitsins, dags. 10. janúar 2022 og að fram komi að ekkert handrið hafi verið á stiganum en að slíkt handrið hafi verið sett upp í kjölfar slyssins. Vísað er til lýsingar vitnis þar sem fram kemur að við þessa vinnu sé oft mikil fita sem geti farið á tröppurnar. Vitnið staðfestir að handrið hafi vantað á tröppurnar þar sem slysið átti sér stað og að eftir slysið hafi handrið verið sett upp og augin hálkuvörn á stigaprepin. M telur aðstæður á vinnustaðnum hafa verið stórhættulegar og telur ljóst að vinnuveitandi beri ábyrgð á líkamstjóni hennar vegna slæms aðbúnaðar á vinnustaðnum. Byggt er á því að vinnuveitandi hafi brugðist skyldum sínum skv. lögum nr. 46/1980, um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, þar sem orsök slyssins verði rakin til þess að vinnuveitandi hafi ekki tryggt öryggi starfsmanna sinna á vinnustaðnum. Vísað er til 1. mgr. 3. gr. reglna nr. 581/1995, um húsnæði vinnustaða, þar sem fram komi að húsnæði vinnustaða skuli innrétta þannig að þar sé sem öruggast og heilsusamlegast starfsumhverfi sem hæfi notkun þess. Einnig er vísað til 4. mgr. 3. mgr. þar sem fram komi að ganga skuli þannig frá pöllum, gryfjum, stigum, handriðum og opum að ekki sé hætt á að starfsfólk eða aðrir geti fallið niður eða slasast. Þá er vísað til 5. gr. reglugerðar um notkun tækja nr. 367/2006 og viðauka II í reglugerðinni þar sem fram kemur að stigar skuli notaðir þannig að starfsmenn geti jafnan verið stöðugir og haft trygga handfestu. Einkum sé nauðsynlegt að starfsmaður hafi trygga handfestu í stiga ef hann þurfi að halda á einhverju. Í málskotinu er þá vísað til þess að slysið hafi ekki verið tilkynnt Vinnueftirlitinu fyrr en viku eftir að slysið átti sér stað og því hafi slysið ekki verið rannsakað eins og bar skv. 79. gr. laga nr. 46/1980. Vinnuveitanda hafi borið að tilkynna slysið strax svo unnt væri að rannsaka slysstað og leiða í ljós orsök slyssins og hvernig aðbúnaður var á vinnustaðnum. M telur ljóst af gögnum málsins að aðstæður í stiganum hafi verið stórhættulegar þegar slysið átti sér stað og orðið til þess að hún slasaðist með þeim hætti sem raun bar vitni. M telur lýsingu vitnis hafa veigamikla þýðingu í málinu og tekur fram að starfsmenn hafi þurft að bera stóra kassa upp og niður stigann með fitugri lifur og með tilliti til eðli þeirrar vinnu sem fór fram í stiganum hafi verið nauðsynlegt að gera frekari ráðstafanir til að tryggja öryggi starfsmanna.

Í bréfi V kemur fram að umræddur stigi hafi verið í vinnslusalnum sl. 15 ár og aldrei áður orðið slys í honum. Vinnueftirlitið hafi framkvæmt reglulegar skoðanir í vinnslusalnum og hafi aldrei á þessum 15 árum gert athugasemd við að handrið vanti á stigann. V telur yfirlýsingu vitnis ekki breyta fyrri afstöðu félagsins. Stiginn hafi hvorki verið óvenjulegur né hættulegur miðað við það hlutverk sem honum sé ætlað. V telur ekki ljóst að slysið sé rakið til vanbúnaðar eða galla á stiganum né annarra orsaka sem vátryggingartaki beri ábyrgð á. Þrátt fyrir að handrið hafi verið sett upp við stigann eftir slysið skapi þær ráðstafanir vátryggingartaka ekki sjálfkrafa skaðabótaskyldu. Ekki hafi orðið önnur slys í stiganum þau 15 ár sem hann hafi verið í notkun og því hefði vátryggingartaki ekki átt að bregðast við með tilteknum hætti. V telur slysið því vera óhapp sem vinnuveitandi hafi ekki getað

brugðist við með öðrum hætti og þar með ekki að rekja til atriða sem vátryggingataka ber skaðabótaábyrgð á að lögum.

#### Álit.

Í máli þessu er ágreiningur um það hvort stiginn sem M datt í hafi verið nægilega öruggur á þeim tíma sem slysið varð. Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni hans verður að sanna að skilyrði skaðabótaréttar séu uppfyllt. Í þessu máli ber M sönnunarbyrði fyrir því að slys hennar sé að rekja til saknæmra og ólögmætra athafna eða athafnaleysis A eða annarra atvika eða aðstæðna sem það eða starfsmenn þess bera ábyrgð á. Það liggur ekki fyrir mynd af stiganum í málinu en það liggur fyrir yfirlýsing vitnis, sem var yfirmaður M á slysdegi, að slysinu þar sem fram kemur að það geti oft verið mikil fita sem geti farið í tröppurnar þótt reynt sé að skola oft. Einnig kemur fram að M hafi runnið í efstu tröppunni og fallið aftur fyrir sig. Þá kemur fram að það vanti handrið á tröppurnar sjálfar en handrið hafi verið uppi á pallinum og að eftir slysið hafi verið sett upp handrið og hálkuvörn aukin á stigabrepum. Það kemur fram í grein 4.2.3. í viðauka II reglugerðar nr. 367/2006, um notkun tækja, að nauðsynlegt sé að starfsmaður hafi tryggja handfestu í stiga ef hann þurfi að halda á einhverju og að stigar séu notaðir þannig að starfsmenn geti jafnan verið stöðugir og haft trygga handfestu. Þótt ekki hafi orðið slys áður í stiganum telur nefndin með vísan til framangreinds nægilega sýnt fram á að slys M megi rekja til ófullnægjandi öryggis í stiganum á slysdegi, meðal annars vegna þess að handrið vantaði á stigann. Slys M er því bótaskyld hjá V.

#### Niðurstaða.

M, á rétt á bótum vegna afleiðinga slyssins úr ábyrgðartryggingu atvinnureksturs A hjá V.

Reykjavík, 2. september 2024.  
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir